

Monumentnummer*: 516325

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82767/11

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zuidhorn Westerkwartier Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Zuidhorn

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Zuidhorn F 4724

Omschrijving**

Inleiding

VILLA met aangebouwd ACHTERHUIS en KOETSHUIS, die in de tweede helft van de 19de eeuw haar huidige uiterlijk kreeg. Het in aanleg oudere pand is opgetrokken in een Ambachtelijk-traditionele trant met enkele neo-gotische motieven. Door de jaren heen is de villa in verschillende gezinssamenstellingen bewoond: tijdens de oorlog hebben er onder andere drie gezinnen in gewoond. In het interieur zijn sporen uit verschillende perioden aan te treffen. Het pand heeft een oud waterreservoir met gewelven. In 1999 is de villa gerestaureerd waarbij de originele kozijnen zijn vervangen door nieuwe met thermopane en opgeplakte roeden, terwijl in het achterhuis een nieuw raam en tuindeuren zijn geplaatst.

De villa is opvallend gelegen aan het als beschermd gezicht voorgedragen gebied De Gast, op een ruime kavel grond. Het pand vormt een fraai ensemble met het eveneens beschermde buurpand (De Gast 11). De diepe voortuin met restanten van een landschappelijke aanleg, wordt van de openbare weg gescheiden door een deels tot vijver vergraven gracht. In de tuin een aantal monumentale bomen waaronder beuken en een bergje. Een ijzeren TOEGANGSHEK markeert de entree naar de oprijlaan van de villa met aan één zijde oude hulstbomen. Het hek bestaat uit vier ronde gegroefde pijlers met bekroning, twee vaste en twee beweegbare hekken met eenvoudig regel- en stijlwerk met punten, en twee ijzeren vleugelstukken met krulwerk.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

VILLA opgetrokken in een gepleisterde en geverfde (achterzijde) baksteen op een gepleisterd en geverfd trasraam. Het samengestelde schilddak, gedekt met een zwarte Hollandse pan, heeft twee gepleisterde schoorstenen met kap, en een geprofileerde goot. De villa heeft een L-vormige plattegrond en bestaat uit een twee bouwlagen hoge middenpartij met twee zijvleugels van één bouwlaag. De middenpartij met schilddak en gepleisterd fries met spitsboogmotief, heeft aan de voorzijde (west) een samengesteld venster, bestaande uit twee zesruits ramen en een openslaand venster, samengevat onder een gepleisterde wenkbrauwboog. Erboven openslaande balkondeuren onder een half rond tweeruits bovenlicht tussen twee zesruits zijlichten en een (vernieuwd) balkon met gietijzeren hekwerk, bestaande uit twee gegroefde ijzeren pijlers met gietijzeren vaas als bekroning, twee gegroefde pijlers met dennenappel, waartussen decoratieve opengewerkte hekken met neo-gotische motieven. Boven de balkondeuren in gepleisterde letters "Arnichem". Aan de zuidzijde van de middenpartij een dubbel zesruitsvenster met gepleisterde wenkbrauwboog; erboven een dubbel zesruitsvenster. Aan de noordzijde openslaande terrasdeuren met tweeruits bovenlicht binnen een houten omlijsting.

In de voorgevel van de vleugel links van de middenpartij, dubbele paneeldeuren met (vernieuwde) deurlichten onder een bovenlicht met gietijzeren levensboom, binnen een houten omlijsting; een zesruitsvenster; openslaande deuren met tweeruits bovenlicht. Aan deze voorgevel een houten veranda onder een gebroken lessenaarsdak met houten sierlijst in spitsboogmotief, steunend op decoratief houten latwerk; een houten zijwand met groot raam met roedenverdeling en gekleurd glas; op de vloer tegels met decoratief patroon; een natuurstenen stoep.

In de noordgevel van de vleugel vier zesruits schuifvensters en twee tweeruits keldervensters met koekoek; bovenin de gevel een fries van pleisterdecoraties. In de zuidgevel twee zesruits schuifvensters.

In de voorgevel van de vleugel rechts van de middenpartij een dubbel zesruitsvenster met aan weerszijden een gepleisterde rondboognis waarop afgebeeld een bloeiende rozenstruik (?) op een sokkel; bovenin de gevel drie gepleisterde vlakken. In de zuidgevel een zesruitsvenster en een zesruitsvenster met Frans balkon tussen twee tweeruits zijlichten.

Het aangebouwde KOETSHUIS opgetrokken in een geverfde baksteen op een geverfd trasraam, heeft een driezijdige schilddak tegen een rechte topgevel met strakke windveren. Het dak, gedekt met een zwarte Hollandse pan, heeft een goot op klossen. Aan de westzijde van het koetshuis dubbele rondboogvormige schuurdeuren en een (vernieuwde) deur onder een tweeruits half rond bovenlicht. In het dakvlak erboven een gemetselde dakkapel met twee vleugelstukken onder een steekkap; in de dakkapel openslaande houten deuren. Aan de noordzijde drie zesruitsvensters, waarvan twee met diefijzers. Aan de oostzijde gemetselde lisenen, een klein zesruitsvenster, een (vernieuwde) deur met bovenlicht tussen twee zesruits zijlichten (schuif), en een T-venster. Aan de zuidzijde een (vernieuwde) deur met vierruits bovenlicht, een zesruits schuifvenster, een klein vierruits venster en een ijzeren roosvenster; een gemetselde aankapping met een zesruits- en een negenruitsvenster, beide met diefijzers.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de gang de houten paneeldeuren; de vloer van Bremer zandsteen; de tochtdeur naar het achterhuis met deur- en half rond bovenlicht met neo-gotische motieven. In de voorkamer de marmeren geaderde schouw met schacht met gedraaide pilasters en kroonlijst; het balkenplafond. In de kamer in de rechter zijvleugel het balkenplafond; de houten schouw met schacht waarin een spiegelboogvormige nis met landschapsschildering uit 1919 van de gebr. Poppema.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Villa met aangebouwd koetshuis en toegangshek van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een villa met aangebouwd koetshuis uit omstreeks 1875
- vanwege de opvallende eclectische vormgeving met neo-gotische motieven
- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de markante ligging aan het als beschermd gezicht voorgedragen gebied De Gast
- vanwege de hoge ensemblewaarde in combinatie met het buurpand De Gast 11.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument